

ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
Τεύχος 15

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για την πΓΔΜ

Επιμέλεια: Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥΑ'

Ομάδα Σύνταξης: Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥΑ',
Μ. Χαροκόπος, Γραμματέας ΟΕΥΑ'

-Μάρτιος 2018-
(β' 15ημερο)

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Η Ινδική εταιρεία JSW ενδιαφέρεται να επενδύσει σε ΑΠΕ στη πΓΔΜ	4
-Απόφαση Οικονομικού Συμβουλίου Κυβέρνησης πΓΔΜ για κατασκευή υδροηλεκτρικών σταθμών 'Cebren' και 'Galiste' από την κρατική εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας 'ELEM'	4
-Ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο, άνθρακας και πετρελαϊκά προϊόντα, Ιανουάριος 2018 - προκατ. στοιχεία	4
1.2 Τομέας κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate	4
-Πτωτική πορεία τιμών ακινήτων το 2017	4
1.3 Τραπεζικός & Ασφαλιστικός Τομέας	5
-Χαλάρωση νομισματικής πολιτικής από την Κεντρική Τράπεζα: Μείωση βασικού επιτοκίου σε 3%	5
1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών	5
-Τον Απρίλιο τ.έ. η παράδοση του αυτοκινητόδρομου Demir Kapija-Smokvica	5
-Νέες αεροπορικές συνδέσεις & αύξηση συχνοτήτων υφιστάμενων συνδέσεων σε θερινό πρόγραμμα πτήσεων αεροδρομίων	5
-Λήξη συμφωνίας επιδότησης Wizz Air με Κυβέρνηση πΓΔΜ – Προκήρυξη διαγωνισμού για επιδότηση νέων αεροπορικών συνδέσεων	6
1.5 Τομέας Τροφίμων και Γεωργίας	6
-20% υψηλότερη τιμή αγοράς καπνού το 2018 ζητούν οι αγρότες στην πΓΔΜ	6
-Βελτίωση του συστήματος λογιστικών στοιχείων για τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	6
-Επίλυση εμπορικής διαφοράς πΓΔΜ - Σερβίας για τις εισαγωγές σερβικών αλεύρων	6
-Η καπνεμπορική εταιρεία Μιστιριάν ΑΕ ενδιαφέρεται για τα καπνά της πΓΔΜ	7
-Αύξηση των εισαγωγών τροφίμων στην πΓΔΜ παρά τις επιδοτήσεις στη γεωργία	7
1.6 Τομέας Τουρισμού	7
-14 εκατ. σε επιχορηγήσεις προς δήμους, τουριστικούς φορείς και επιχειρήσεις για την ανάπτυξη του τουρισμού στην πΓΔΜ	7
1.7 Τομέας Εμπορίου	7
-Δείκτης Τιμών Καταναλωτή και δείκτη λιανικών τιμών, Φεβρουάριος 2018	7
1.8 Τομέας Περιβάλλοντος & Υγείας	8
-Αναστολή άδειας λειτουργίας του ιδιωτικού νοσοκομείου Sante Plus	8
-Νέο Κλινικό Κέντρο στα Σκόπια στην περιοχή Zlokukjani	8
1.9 Τομέας Βιομηχανίας	8
-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής, Ιανουάριος 2018	8
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	9
-Τηλεφωνικά κέντρα στην πΓΔΜ εξυπηρετούν χιλιάδες πελάτες στις ΗΠΑ	9
-Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, για το δ' τρίμηνο 2017 - Ενεργός πληθυσμός στη πΓΔΜ	9
-Στατιστικά στοιχεία για την διαρθρωτική δομή των επιχειρήσεων (τελικά στοιχεία 2016)	9
-Δελτία τρεχουσών προκηρύξεων διεθνών διαγωνισμών στην πΓΔΜ	9
2. Οικονομικές ειδήσεις	10
-Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (δ' τρίμηνο 2017)	10
-Μικρή πτώση της ανεργίας στην πΓΔΜ (δ' τρίμηνο 2017)	10
-Μηδενικός ο ρυθμός ανάπτυξης για το 2017 παρά την αύξηση κατά το δ' τρίμηνο	10
-Ανάλυση των τομέων της οικονομίας για το 2017	10
-Άμεσες Ξένες Επενδύσεις στην πΓΔΜ το 2017 (στοιχεία ροών)	10
-STANDARD & POOR'S: Διατήρηση πιστοληπτικής ικανότητας πΓΔΜ και διασύνδεσή της με πολιτική σταθερότητα	11
3. Ευρωπαϊκή προοπτική	11
-Συνάντηση των Υπουργών Εξωτερικών των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων και Υπουργική Διάσκεψη για το Ταμείο των Δυτικών Βαλκανίων, Σεράγεβο 17 Μαρτίου τ.έ.	11
-Επίσκεψη ΥΠΕΞ κ. N. Κοτζιά στα Σκόπια 23 Μαρτίου 2018	12

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	12
-Διπλασιασμός βιοήθειας της Νορβηγίας προς τα Δυτικά Βαλκάνια	12
-Μεικτή κυβερνητική επιτροπή πΓΔΜ Σερβίας για την διευθέτηση εμπορικών θεμάτων	12
-Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ πΓΔΜ και Σερβίας για την εμβάθυνση της συνεργασίας μεταξύ των Στατιστικών Υπηρεσιών των δυο χωρών	12
-πΓΔΜ /Σερβία: Συντονισμός ωρών λειτουργίας των σημείων φυτοϋγειονομικού ελέγχου στη συνοριακή πύλη Presevo/ Tabanovce	13
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	13
-Διαμάχη μεταξύ δικηγόρων και συμβολαιογράφων για το νέο σχέδιο νόμου	13
-Εντατικοποίηση των εμβολιασμών προληπτικά για την αντιμετώπιση της έξαρσης της ιλαράς	13
-Στατιστικά στοιχεία για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση πΓΔΜ το σχολικό έτος 2017-2018	13
6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις	14
-Εργαστήριο για την μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, Σκόπια 21 Μαρτίου 2018	14
-7 ^ο Ετήσιο Ερευνητικό Συνέδριο της Κεντρικής Τράπεζας Οχρίδα 12-13 Απριλίου 2018	14
-Εκδήλωση προβολής τοπικών προϊόντων διατροφής των περιοχών Φλώρινας & Κοζάνης, (Μοναστήρι, 24 Μαΐου 2018)	14

Σημείωση: Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, να αναφέρεται η πηγή.

Σας ευχόμαστε Καλό Πάσχα & Καλή Ανάσταση!

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Η Ινδική εταιρεία JSW ενδιαφέρεται να επενδύσει σε ΑΠΕ στη πΓΔΜ

Σύμφωνα με ανακοίνωση της Κυβέρνησης της πΓΔΜ, η εταιρεία JSW της Ινδίας και η εταιρεία IGM του Kavadarci ενδιαφέρονται να επενδύσουν στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Οι διευθυντές των δύο εταιρειών κ.κ. Saajan Jindal και Aleksandar Gecev συναντήθηκαν με τον πρωθυπουργό κ. Zoran Zaev, ο οποίος τους διαβεβαίωσε ότι το κυβερνητικό σχέδιο οικονομικής ανάπτυξης παρουσιάζει μεγάλες δυνατότητες για νέες επενδύσεις. Η Ινδική εταιρεία JSW παράγει χάλυβα, τσιμέντο, πράσινη ενέργεια και, ως νέο επενδυτικό πρόγραμμα, κατά τη συνάντησή τους με τον πρωθυπουργό κ. Zaev, παρουσίασε μερικά από τα μέτρα που περιγράφονται στο Σχέδιο Οικονομικής Ανάπτυξης και κάλεσε τους εκπροσώπους της ινδικής εταιρείας να υποβάλουν αίτηση. Κατά την άποψή του εδώ Π/Θ, το Σχέδιο Οικονομικής Ανάπτυξης προσφέρει σαφή και διαφανή κριτήρια όμοια για όλες τις επιχειρήσεις και τους προέτρεψε να ξεκινήσουν επενδύσεις στην πΓΔΜ. Όπως τόνισε ο κ. Zaev, στην πΓΔΜ επιδιώκεται η δημιουργία σταθερού επιχειρηματικού περιβάλλοντος και η Κυβέρνηση συνειδητά ενθαρρύνει την ανάπτυξη και τη επιτυχία τοπικών και ξένων εταιρειών, προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής και να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας για τον τοπικό πληθυσμό.

-Απόφαση Οικονομικού Συμβουλίου Κυβέρνησης πΓΔΜ για κατασκευή υδροηλεκτρικών σταθμών 'Cebren' και 'Galiste' από την κρατική εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας 'ELEM'

Το Οικονομικό Συμβούλιο της Κυβέρνησης της πΓΔΜ αποφάσισε, σύμφωνα με τα εδώ ΜΜΕ, το έργο κατασκευής των υδροηλεκτρικών σταθμών 'Cebren' και 'Galiste' να υλοποιηθεί από την ίδια την κρατική εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας 'ELEM', η οποία θα αναλάβει το κόστος της επένδυσης, το οποίο υπολογίζεται σε 220 εκατ. ευρώ. Υπενθυμίζεται ότι το εν λόγω έργο έχει αποτελέσει, επανειλημμένως, αντικείμενο διεθνών διαγωνισμών, κανένας εκ των οποίων, όμως, δεν τελεσφόρησε, παρά την εκδήλωση ενδιαφέροντος από σημαντικές εταιρείες του χώρου, μεταξύ των οποίων και η ΔΕΗ. Επιπλέον, πέρυσι, προκειμένου να δοθεί νέα ώθηση στην υλοποίηση του έργου, η 'ELEM' ανέθεσε στη γερμανική εταιρεία 'Fichtner' την εκπόνηση μελέτης προ-εφικτότητας (pre-feasibility), ώστε να καθοριστούν τα επόμενα βήματα ως προς την προκήρυξη του νέου διαγωνισμού και τους τεχνικούς όρους Μέχρι στιγμής, η 'ELEM' δεν έχει παράσχει ενημέρωση σχετικά με τον τρόπο χρηματοδότησης του έργου, τα τεχνικά του χαρακτηριστικά και τον χρονικό ορίζοντα υλοποίησή του.

-Ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο, άνθρακας και πετρελαϊκά προϊόντα, Ιανουάριος 2018 - προκατ. στοιχεία

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Ιανουάριο του 2018, η συνολική κατανάλωση ανά είδος ενέργειακών πρώτων υλών στη πΓΔΜ ήταν: 763.508 MWh ηλεκτρικής ενέργειας, 39.347 εκατ. κ.κ.μ (ημ3) φυσικού αερίου, 414.291 τόνοι άνθρακα και 63.301 τόνους πετρελαϊκών προϊόντων. Η ακαθάριστη εθνική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας συμμετείχε με 66,8% στην ακαθάριστη εθνική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ το 98,5% της συνολικής εθνικής κατανάλωσης άνθρακα χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

1.2 Τομέας κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate

-Πτωτική πορεία τιμών ακινήτων το 2017

Πτωτική πορεία κατέγραψαν οι τιμές ακινήτων στην πΓΔΜ, το 2017. Σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, η μέση τιμή ανά τ.μ. ήταν, το 2017, 41.822 δηνάρια (περίπου 680 ευρώ), 2,9% χαμηλότερη από το 2016. Στα Σκόπια, η μέση τιμή ανά τ.μ. ήταν 43.710 δηνάρια (περίπου 711 ευρώ), 14% χαμηλότερη από το 2016. Το δεύτερο μισό του 2017, η μέση τιμή ανά τ.μ. μειώθηκε κατά 6,2% σε σχέση με το πρώτο μισό και ειδικότερα στα Σκόπια μειώθηκε κατά 4,8%.

1.3 Τραπεζικός & Ασφαλιστικός Τομέας

-Χαλάρωση νομισματικής πολιτικής από την Κεντρική Τράπεζα: Μείωση βασικού επιτοκίου σε 3%
Η Νομισματική Επιτροπή της Κεντρικής Τράπεζας της πΓΔΜ αποφάσισε, στην τελευταία συνεδρίασή της στις 13 Μαρτίου τ.έ., να προβεί σε μείωση του βασικού επιτοκίου, κατά 25 μονάδες βάσης, από 3,25% σε 3%. Το βασικό επιτόκιο διατηρήθηκε στο ίδιο επίπεδο για χρονικό διάστημα ενός έτους, καθώς η τελευταία μείωσή του, επίσης κατά 25 μονάδες, πραγματοποιήθηκε το Φεβρουάριο του 2017. Σημειώνεται ότι το βασικό επιτόκιο κινείται πιττωτικά από τον Δεκέμβριο του 2016, οπότε η Νομισματική Επιτροπή της Κεντρικής Τράπεζας είχε αποφασίσει τη μείωσή του κατά 25 μονάδες βάσης (από 4% σε 3,75%). Είχε προηγηθεί μία οχτάμηνη περίοδος περιοριστικής νομισματικής πολιτικής, από τον Μάιο του 2016, οπότε είχε αποφασιστεί η αύξηση του βασικού επιτοκίου κατά 75 μονάδες βάσης (από 3,25% σε 4%), λόγω της τότε υψηλής ζήτησης για ξένο συνάλλαγμα και της εντεινόμενης τάσης απόσυρσης των καταθέσεων. Η περαιτέρω χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής δικαιολογείται, σύμφωνα με τη Νομισματική Επιτροπή της Κεντρικής Τράπεζας, από την πορεία των βασικών οικονομικών μεγεθών, τα οποία παραμένουν υγιή και χωρίς ανισορροπίες, τη σταθεροποίηση της εμπιστοσύνης στην οικονομία της πΓΔΜ και τις εκτιμήσεις για βελτίωση του εξωτερικού οικονομικού περιβάλλοντος, το οποίο φαίνεται να εγκυμονεί λιγότερους κινδύνους για την εγχώρια οικονομία. Όπως σημειώνεται στη σχετική ανακοίνωση της Κεντρικής Τράπεζας, η οικονομία της πΓΔΜ περιήλθε, το 2017, σε στασιμότητα, κυρίως λόγω της μεγάλης μείωσης των εισροών Άμεσων Ξένων Επενδύσεων. Ωστόσο, μετά την πιττωτική πορεία του ΑΕΠ, το α' εξάμηνο του 2017, η οικονομία της χώρας έδειξε να ανακάμπτει (το δεύτερο μισό του έτους). Μολονότι τα διαθέσιμα στοιχεία για το α' τρίμηνο του 2018 είναι ακόμα περιορισμένα, οι πρώτοι δείκτες για τη βιομηχανία και το εμπόριο εκπέμπουν θετικά μηνύματα. Ως προς τις πληθωριστικές τάσεις, το α' δίμηνο του 2018 κατεγράφη αύξηση των τιμών κατά 1,5%. Στον τραπεζικό τομέα, η θετική τάση στη ρευστότητα των τραπεζών συνεχίζεται. Οι τραπεζικές καταθέσεις κινήθηκαν αυξητικά τον Φεβρουάριο τ.έ., ως αποτέλεσμα των υψηλότερων αποταμιεύσεων, κυρίως των νοικοκυριών και δευτερευόντως, των επιχειρήσεων. Αναμένεται δε, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των εμπειρογνωμόνων, ότι το α' τρίμηνο του 2018, θα σημειωθεί αύξηση στη ζήτηση δανείων από νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Η αγορά συναλλάγματος παραμένει σταθερή, χωρίς να ασκούνται πιέσεις στο εθνικό νόμισμα. Η χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής από την Κεντρική Τράπεζα της πΓΔΜ έρχεται σε μία περίοδο, κατά την οποία το οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης επιδιώκει να ενισχύσει το ρυθμό ανάπτυξης, μέσα από μέτρα ενίσχυσης του εγχώριου επιχειρείν, τα οποία περιλαμβάνονται στο νέο πρόγραμμα οικονομικής ανάπτυξης. Η μείωση του βασικού επιτοκίου αναμένεται να συμβάλει προς αυτήν την κατεύθυνση, εφ' όσον και οι τράπεζες της χώρας ακολουθήσουν μία πιο επεκτατική πιστωτική πολιτική, ώστε να ενισχύσουν την ρευστότητα της αγοράς και κυρίως, των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που αποτελούν τη ραχοκοκαλία της οικονομίας της χώρας.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών

-Τον Απρίλιο τ.έ. η παράδοση του αυτοκινητόδρομου Demir Kapija-Smokvica

Η κυβέρνηση αναμένει ότι ο αυτοκινητόδρομος Demir Kapija-Smokvica θα τεθεί σε χρήση μέχρι τα τέλη Απριλίου τ.έ.. Η κατασκευή της αυτοκινητοδρόμου μήκους 28 χιλιομέτρων ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2012 και κοστίζει 218 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 6 εκατ. προέρχονταν από τον εθνικό προϋπολογισμό, ενώ το υπόλοιπο ποσό ήταν επιχορήγηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δάνεια από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα για Ανασυγκρότηση και Ανάπτυξη.

-Νέες αεροπορικές συνδέσεις & αύξηση συχνοτήτων υφιστάμενων συνδέσεων σε θερινό πρόγραμμα πτήσεων αεροδρομίων

Το θερινό πρόγραμμα πτήσεων των αεροδρομίων της πΓΔΜ (25/3 – 27/10 τ.έ.) περιλαμβάνει, σύμφωνα με ενημέρωση από τον διαχειριστή των αεροδρομίων της χώρας (την τουρκικών συμφερόντων 'TAV Airports Holding'), τριάντα δύο (32) επιπλέον πτήσεις (σε σχέση με το χειμερινό), οι οποίες αφορούν είτε σε νέες αεροπορικές συνδέσεις, είτε σε αύξηση των συχνοτήτων στις υφιστάμενες συνδέσεις. Αναλυτικότερα, η πολωνική αεροπορική εταιρεία 'LOT' θα εγκαινιάσει, από την 1η Ιουνίου τ.έ., την αεροπορική σύνδεση Βαρσοβίας – Σκοπίων με συχνότητα έξι φορές εβδομαδιαίως, τη θερινή περίοδο και τέσσερις φορές εβδομαδιαίως, τη χειμερινή. Επιπλέον, θα αυξηθούν οι συχνότητες στις συνδέσεις του αεροδρομίου των Σκοπίων με Βελιγράδι (διενεργείται από την Air Serbia), Ζάγκρεμπ (Croatian Airlines), Ζυρίχη (Edelweiss και Germania), Κωνσταντινούπολη (Pegasus και Turkish Airlines), Λιουμπλιάνα (Adriatic Airways) και Ντουμπάι

(Fly Dubai). Όσον αφορά στο αεροδρόμιο της Αχρίδας (Αποστόλου Παύλου), κατά τη θερινή περίοδο θα προστεθούν τέσσερις νέες αεροπορικές συνδέσεις με Αϊντχόφεν (TUI), Βαρσοβία (Rego-Bis), Κωνσταντινούπολη (Onur Air) και Ταλίν (Nordica). Επιπλέον, μετά τη λήξη της θερινής περιόδου, σχεδιάζεται η έναρξη της αεροπορικής σύνδεσης Αχρίδας - Βιέννης από την 'Wizz Air', του μακράν σημαντικότερου αερομεταφορέα στην πΓΔΜ, με μερίδιο αγοράς 59%.

-Λήξη συμφωνίας επιδότησης Wizz Air με Κυβέρνηση πΓΔΜ – Προκήρυξη διαγωνισμού για επιδότηση νέων αεροπορικών συνδέσεων

Η εξαετής συμφωνία επιδότησης της Wizz Air με την Κυβέρνηση της πΓΔΜ λήγει τον Ιούνιο 2018. Το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών της πΓΔΜ πρόκειται να προβεί, το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, στην προκήρυξη νέου διεθνούς διαγωνισμού για την επιδότηση αεροπορικών εταιρειών χαμηλού κόστους που ενδιαφέρονται να συνδέσουν τα αεροδρόμια της χώρας με διεθνείς προορισμούς. Το κονδύλι, το οποίο περιλαμβάνεται στον κρατικό προϋπολογισμό του 2018, για την επιδότηση νέων αεροπορικών συνδέσεων με τα αεροδρόμια Σκοπίων και Αχρίδας ανέρχεται σε 1,7 εκατ. δηνάρια (περίπου 27.645 ευρώ). Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία, η κίνηση επιβατών και ο αριθμός πτήσεων από και προς τα αεροδρόμια Σκοπίων και Αχρίδας ανήλθαν, κατά το α' δίμηνο του τρέχοντος έτους, σε 286.129 και 2.588, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 20% και 18%, αντιστοίχως (σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2017). Αναμένεται, δε, ότι μέχρι τη λήξη της θερινής περιόδου ο αριθμός επιβατών θα ξεπεράσει τα δύο (2) εκατ., αριθμός που ισοδυναμεί με την επιβατική κίνηση ολόκληρου του 2017.

1.5 Τομέας Τροφίμων και Γεωργίας

-20% υψηλότερη τιμή αγοράς καπνού το 2018 ζητούν οι αγρότες στην πΓΔΜ

Οι παραγωγοί καπνού της πΓΔΜ πιέζουν για την αύξηση της τιμής αγοράς του καπνού ως προς τη συγκομιδή 2018 και επιθυμούν την να είναι υψηλότερη, σε σχέση με πέρυσι, κατά 20%, λόγω του υψηλότερου κόστους πετρελαίου, λιπασμάτων και άρδευσης καθώς και της υψηλότερης ποιότητας της φετινής παραγωγής καπνού.

-Βελτίωση του συστήματος λογιστικών στοιχείων για τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις

Την καταγραφή ακριβέστερων στοιχείων σχετικά με την κερδοφορία των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, το κόστος παραγωγής και τα πραγματοποιηθέντα έσοδα θα επιτρέψει η ολοκλήρωση του έργου FADN "Δίκτυο Γεωργικής Λογιστικής Πληροφόρησης (Farm Accountancy Data Network)". Το FADN είναι η μόνη βάση δεδομένων στην οποία τηρούνται τα οικονομικά στοιχεία των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στη χώρα. Το σχέδιο αναβάθμισης του FADN παρουσιάστηκε στις 14 Μαρτίου τ.ε. από τον Υπουργό Γεωργίας, Δασών και Υδατικής Οικονομίας, κ. Ljupco Nikolovski, μαζί με τον Επικεφαλής του Τομέα Συνεργασίας στην Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα Σκόπια, κ. Nikola Bertolini, τον Πρέσβη της Ιταλία, κ. Carlo Romeo, τον Πρέσβη της Πολωνίας κ. Jacek Multanowski. Το έργο ανέρχεται σε 800.000 ευρώ και χρηματοδοτείται από το Μέσο Προενταξιακής Βοήθειας (IPA) της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρόκειται για ένα δίκτυο λογιστικών στοιχείων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που θα προωθηθούν στο πλαίσιο του νέου κανονισμού της Ε.Ε. τους επόμενους 18 μήνες. Το έργο θα υλοποιηθεί από το εδώ αρμόδιο Υπουργείο Γεωργίας (MAFWE) σε συνεργασία με το ιταλικό Υπουργείο Γεωργίας, Τροφίμων και Δασών, το ιταλικό Εθνικό Συμβούλιο Αγροτικής Έρευνας και Ανάλυσης της Αγροτικής Οικονομίας και το Πολωνικό Ινστιτούτο Αγροτικής Οικονομίας και Τροφίμων.

-Επίλυση εμπορικής διαφοράς πΓΔΜ - Σερβίας για τις εισαγωγές σερβικών αλεύρων

Η πΓΔΜ θα αρχίσει αμέσως να αλλάζει τους κανονισμούς εισαγωγής αλευριού και η Σερβία δεν πρόκειται να εισαγάγει αντίμετρα που θα επιβραδύνουν την εισαγωγή προϊόντων της πΓΔΜ στη Σερβία. Αυτό συμφώνησε ο υπουργός Γεωργίας της πΓΔΜ κ. Ljupco Nikolovski και ο Σέρβος υπουργός Εμπορίου κ. Rasim Ljajic κατά τη συνάντησή τους στα Σκόπια στις 7 Μαρτίου τ.ε.. Συμφώνησαν, επίσης, να συγκροτήσουν μια επιτροπή για τον εντοπισμό εμπορικών εμποδίων μεταξύ των δύο χωρών και να επανεξετάσουν την αναγκαιότητα των σημάτων ποιότητας εισαγωγής αλευριού. Οι τελευταίες τροποποιήσεις των κανονισμών της πΓΔΜ είχαν σκοπό να βελτιώσουν την ποιότητα και να διασφαλίσουν τον έλεγχο του εισαγόμενου αλεύρου. Ο υπουργός κ. Ljajic είπε ότι και η Σερβία έκανε παραχωρήσεις επιδεικνύοντας πολιτική προθυμία για την άρση όλων των τελωνειακών εμποδίων. Η πρώτη συνεδρίαση της μεικτής επιτροπής πραγματοποιήθηκε στο Βελιγράδι στις 14 Μαρτίου τ.ε.. Ο κ. Ljajic αναμένει ότι το εμπόριο μεταξύ των δύο χωρών θα ανέλθει από τα σημερινά 760 εκατ. ευρώ σε 1 δισ

ευρώ. Η Σερβία εξάγει 30.000 έως 40.000 τόνους αλεύρι στην πΓΔΜ ετησίως σε ανταγωνιστικές τιμές, οι οποίες συχνά αποτελούν το λόγο για σκληρές εμπορικές διαφορές μεταξύ των δύο χωρών. Τα τελευταία εππά χρόνια, η πΓΔΜ και η Σερβία αντιμετώπισαν έως και 13 διαφωνίες σχετικά με την ανταλλαγή προϊόντων διατροφής.

-Η καπνεμπορική εταιρεία Μισσιριάν ΑΕ ενδιαφέρεται για τα καπνά της πΓΔΜ

Η ελληνική καπνεμπορική εταιρεία Μισσιριάν ΑΕ, από την Καβάλα, εισέρχεται και επισήμως στην αγορά καπνού της πΓΔΜ, μετά το πρώτο βήμα που ήταν η σύσταση εταιρείας στα Σκόπια, πέρυσι τον Νοέμβριο. Η εταιρεία εξασφάλισε, από το Υπουργείο Γεωργίας και την Κρατική Υπηρεσία Επιθεώρηση Γεωργίας, άδεια σύναψης συμφωνιών με εντόπιους καπνοκαλλιεργητές για την αγορά καπνών από τη νέα παραγωγική περίοδο. Αξιοποιώντας το πλαίσιο των συμβολαιακών καλλιεργειών, η εταιρεία έχει υπογράψει συμβόλαια με 2.638 καπνοπαραγωγούς και θα ξεκινήσει την αγορά εντόπιων καπνών το Δεκέμβριο τ.ε., με σκοπό την επεξεργασία τους και την εξαγωγή τους. Την είσοδο της Μισσιριάν ΑΕ στην αγορά καλωσόρισαν οι ενώσεις καπνού της πΓΔΜ, οι οποίες γνωρίζουν την δραστηριότητα της εταιρείας στις αγορές της Βουλγαρίας και της Ελλάδας και θεωρούν ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ γνωστών εταιρειών αγοράς καπνών θα είναι προς το συμφέρον των καπνοπαραγωγών και θα βοηθήσει την επέκταση των καλλιεργειών, οι οποίες έχουν πρόσφατα συρρικνωθεί σημαντικά στις περιοχές Strumica και Radovis. Κατά την τρέχουσα παραγωγική περίοδο, αγοράστηκαν περίπου 23 εκατ. κιλά ακατέργαστου καπνού, με μέση τιμή 217 δηνάρια (ήτοι 3,53 ευρώ). Η Κυβέρνηση έχει εξαγγείλει πρόγραμμα επιδοτήσεων και σύμφωνα με ανακοίνωση των Αρχών η πληρωμή των πρώτων επιδοτήσεων θα ξεκινήσει τον επόμενο μήνα.

-Αύξηση των εισαγωγών τροφίμων στην πΓΔΜ παρά τις επιδοτήσεις στη γεωργία

Παρά τις επιδοτήσεις και τα κίνητρα προς τους αγρότες, η γεωργική γη συρρικνώνεται κάθε χρόνο. Η χαμηλή τιμή των γεωργικών προϊόντων και η αύξηση του όγκου των εισαγωγών οδήγησαν πέρυσι σε μείωση της γεωργικής παραγωγής. Το 2017 οι εισαγωγές τροφίμων ανήλθαν σε 605 εκατ. Ευρώ και οι εξαγωγές τροφίμων ανήλθαν σε 306 εκατ. Ευρώ. Τα στοιχεία δείχνουν ότι πέρυσι αυξήθηκε σημαντικά η εισαγωγή φρούτων, λαχανικών, κρέατος και αλλαντικών. Επίσης, πέρυσι εισήχθησαν μεγάλες ποσότητες γάλακτος, γαλακτοκομικών προϊόντων και αυγών. Από την άλλη πλευρά, οι εξαγωγές οπωροκηπευτικών – τα πιο εξαγόμενα προϊόντα στη βιομηχανία τροφίμων της πΓΔΜ - σημείωσαν μείωση. Σύμφωνα με τους αγρότες τα αίτια της μειωμένης γεωργική παραγωγής ήταν οι κακές καιρικές συνθήκες που επικράτησαν πέρυσι και κατέστρεψαν σημαντικό τμήμα της γεωργικής παραγωγής, ενώ το κόστος παραγωγής αρκετών των γεωργικών προϊόντων υπερβαίνει την τιμή πώλησής τους. Οι ειδικοί λένε ότι ο τρόπος επιδότησης πρέπει να αλλάξει γιατί διαφορετικά δεν θα υπάρξει ανάπτυξη. Τα τελευταία δέκα χρόνια, καταβλήθηκαν πάνω από ένα δισεκατομμύριο ευρώ σε γεωργικές επιδοτήσεις.

1.6 Τομέας Τουρισμού

-14 εκατ. σε επιχορηγήσεις προς δήμους, τουριστικούς φορείς και επιχειρήσεις για την ανάπτυξη του τουρισμού στην πΓΔΜ

Προκηρύχθηκε η δεύτερη δημόσια πρόσκληση για την χορήγηση χρηματικής υποστήριξης στο πλαίσιο του Σχεδίου Τοπικής και Περιφερειακής Ανταγωνιστικότητας στον Τουρισμό, η οποία παρέχει στους δήμους, τις τουριστικές ενώσεις και φορείς, καθώς και στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις πρόσβαση σε 14 εκατ. ευρώ, για την ανάπτυξη του τουρισμού στη πΓΔΜ. Τα κονδύλια παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας IPA 2, καθώς και από την κυβέρνηση της πΓΔΜ και η διαχείριση των κονδυλίων πραγματοποιείται μέσω του γραφείου της Παγκόσμιας Τράπεζας στην πΓΔΜ.

1.7 Τομέας Εμπορίου

-Δείκτης Τιμών Καταναλωτή και δείκτη λιανικών τιμών, Φεβρουάριος 2018

Σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή τον Φεβρουάριο 2018, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, ήταν 100,2, ενώ ο Δείκτης Τιμών Λιανικής ήταν 100,1. Σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή τον Φεβρουάριο 2018 αυξήθηκε στα φρέσκα ή διατηρημένα με απλή ψύξη φρούτα κατά 5,3%, στα κατεψυγμένα θαλασσινά κατά 1,1%, στο κρέας κατά 0,9%, σε άλλα

προϊόντα με βάση το κρέας κατά 0,8%, στα νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη ψάρια κατά 0,4%, στα αποξηραμένα λαχανικά, άλλα λαχανικά διατηρημένα ή μεταποιημένα και μη αλκοολούχα ποτά κατά 0,3%. Τον Φεβρουάριο 2018 σημειώθηκε, επίσης, αύξηση των δεικτών των νοσοκομειακών υπηρεσιών κατά 3,8%, των υγρών καυσίμων για τα νοικοκυρά κατά 1,5%, της επισκευής του οπτικοακουστικού εξοπλισμού, του εξοπλισμού επεξεργασίας φωτογραφιών και πληροφορικής κατά 1,4%, των επίπλων κατά 1,2%, των καυσίμων και των λιπαντικών για τον εξοπλισμό προσωπικής μεταφοράς κατά 0,8%, του εξοπλισμού για τη λήψη, την εγγραφή και την αναπαραγωγή ήχου και εικόνας κατά 0,6%, για την μεταφορά επιβατών αεροπορικώς και των μέσων καταγραφής κατά 0,4%, των οικιακών κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, των μικρών ηλεκτρικών συσκευών, των ανταλλακτικών προσωπικού εξοπλισμού μεταφοράς και άλλων προσωπικών ειδών κατά 0,3%, των υποδημάτων, προϊόντων καθαρισμού και συντήρησης του εξοπλισμού κατοικιών και επεξεργασίας πληροφοριών κατά 0,2%.

Μείωση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή τον Φεβρουάριο 2018, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, καταγράφηκε κατά 0,9% σε κατεψυγμένα λαχανικά πλην των γεωμήλων και άλλων κονδύλων, στα ξηρά φρούτα και ξηρούς καρπούς κατά 0,7%, στα τρόφιμα κατά 0,6% στα λαχανικά νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, εκτός από πατάτες και άλλους κονδύλους κατά 0,5%, σε άλλα κονσερβοποιημένα ψάρια και παρασκευάσματα με βάση τα θαλασσινά, στα αυγά κατά 0,4%, καθώς και στο ρύζι, γάλα και γιαούρτι κατά 0,2%.

1.8 Τομέας Περιβάλλοντος & Υγείας

-Αναστολή άδειας λειτουργίας του ιδιωτικού νοσοκομείου Sante Plus

Το Υπουργείο Υγείας της πΓΔΜ ανέστειλε την άδεια λειτουργίας του ιδιωτικού νοσοκομείου «Sante Plus», βάσει της έκθεσης της επιτροπής που έχει επιφορτιστεί να διερευνήσει τις συνθήκες λειτουργίας στο υγειονομικό ίδρυμα, στο οποίο πέθανε, πρόσφατα, μια γυναίκα 31 ετών.

-Νέο Κλινικό Κέντρο στα Σκόπια στην περιοχή Zlokukjani

Η κυβέρνηση αποφάσισε να κατασκευάσει το νέο κλινικό κέντρο των Σκοπίων στον οικισμό Zlokukjani, σύμφωνα με ανεπίσημες πληροφορίες που διέρρευσαν στα τοπικά μέσα ενημέρωσης. Ο Υπουργός Υγείας κ. Venko Filipche δεν επιβεβαίωσε αλλά, ούτε και αρνήθηκε τις πληροφορίες. Δεν είναι ακόμη σαφές εάν η κυβέρνηση θα τερματίσει τη συμφωνία με την Trápeza του Συμβουλίου της Ευρώπης, με την οποία η προηγούμενη κυβέρνηση υπέγραψε συμφωνία δανείου για την κατασκευή μιας νέας μονάδας στο υπάρχον Κλινικό Κέντρο-Σκοπίων. Εάν η τράπεζα δεν συμφωνήσει να μεταφέρει τα χρήματα σε ένα νέο κλινικό κέντρο σε άλλη τοποθεσία, η κυβέρνηση θα πρέπει να καταβάλει υψηλά ποσά, τα οποία προκύπτουν από τις υφιστάμενες ρήτρες της σύμβασης που υπέγραψε η προηγούμενη κυβέρνηση.

1.9 Τομέας Βιομηχανίας

-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής, Ιανουάριος 2018

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής τον Ιανουάριο 2018, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο 2017, ήταν 108,4. Η βιομηχανική παραγωγή στην κατηγορία Δραστηριότητες Ορυχείων και λατομείων τον Ιανουάριο του 2018, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2017, μειώθηκε κατά 0,3%, στον τομέα της Μεταποίησης αυξήθηκε κατά 16,9%, ενώ στον τομέα Παραγωγή ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου και κλιματισμού μειώθηκε 28,4%. Η αύξηση του τομέα της μεταποίησης οφείλεται κυρίως στην αύξηση της παραγωγής στα εξής τμήματα: Παραγωγή τροφίμων, Παραγωγή πτοτών, Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, Κατασκευή προϊόντων από καουτσούκ και πλαστικά, Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων, Κατασκευή μεταλλικών κατασκευών εκτός από μηχανήματα και εξοπλισμό, Κατασκευή ηλεκτρικού εξοπλισμού, Κατασκευή μηχανημάτων και εξοπλισμού που δεν ταξινομούνται αλλού, Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκουμένων και Κατασκευή επίπλων. Η βιομηχανική παραγωγή των κύριων βιομηχανικών κατηγοριών τον Ιανουάριο του 2018, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2017, ήταν υψηλότερη στα Ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια κατά 15,8%, τα Κεφαλαιουχικά αγαθά κατά 26,6%, τα Ανθεκτικά καταναλωτικά αγαθά κατά 57,5% και τα Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 5,3%, αλλά χαμηλότερη στην Ενέργεια κατά -26,1%.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Τηλεφωνικά κέντρα στην πΓΔΜ εξυπηρετούν χιλιάδες πελάτες στις ΗΠΑ

10.000 καταστήματα (πιτσαρίες) σε 2.000 περιοχές στις Ηνωμένες Πολιτείες λαμβάνουν παραγγελίες μέσω τηλεφωνικού κέντρου με έδρα την πΓΔΜ. Συγκεκριμένα, η εταιρεία «Slice» βρίσκεται στις νοτιοδυτικές πόλεις της πΓΔΜ Debar και Ohrid, όπου 300 εργαζόμενοι στηρίζουν 10.000-20.000 πελάτες ημερησίως στις Ηνωμένες Πολιτείες. Πρόκειται για επένδυση του κ. Ilir Selja, ενός επιχειρηματία που γεννήθηκε στο Debar και ζει και εργάζεται στις ΗΠΑ εδώ και δύο δεκαετίες. Σύμφωνα με τον Δήμαρχο του Debar κ. Ruzdi Ljata, τηλεφωνικά κέντρα, όπως το Slice, αποτελούν μία από τις πιο σημαντικές επενδύσεις, η οποία έχει θετικά αποτελέσματα στη μείωση της ανεργίας, ιδίως μεταξύ των νέων, η οποία με τη σειρά της μειώνει τη μετανάστευση. Ο Δήμαρχος κ. Ljata απένειμε τιμητική πλακέτα στον κ. Selja για την προσφορά του στη μείωση της ανεργίας των νέων. Από πλευράς του ο κ. Selja ανέφερε ότι μέσω της πλατφόρμας, όλοι οι Αμερικανοί πελάτες μπορούν να παραγγείλουν πίτσα στην ιστοσελίδα, η οποία υποστηρίζεται 24 ώρες το 24ωρο από το προσωπικό της εταιρείας στο Debar και την Ohrid. Πρόσθετε επίσης ότι τουλάχιστον 100 θέσεις εργασίας θα δημιουργηθούν μέχρι το τέλος του έτους για να καλύψουν τη μεγάλη ζήτηση.

-Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, για το δ' τρίμηνο 2017 - Ενεργός πληθυσμός στη πΓΔΜ

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τα αποτελέσματα έρευνας για το εργατικό δυναμικό στην πΓΔΜ για το δ' τρίμηνο του 2017 έδειξαν ότι, το εργατικό δυναμικό στη πΓΔΜ αριθμεί 953.692 άτομα, εκ των οποίων 745.206 απασχολούνταν, ενώ 208.486 ήταν άνεργοι.

-Στατιστικά στοιχεία για την διαρθρωτική δομή των επιχειρήσεων (τελικά στοιχεία 2016)

Σύμφωνα με τα τελικά στοιχεία της κρατικής στατιστικής υπηρεσίας, το 2016, οι επιχειρηματικές οντότητες στην πΓΔΜ, δημιούργησαν 4,3% μεγαλύτερο κύκλο εργασιών και 7,8% περισσότερη προστιθέμενη αξία, σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Κατεγράφησαν 55.469 επιχειρήσεις με τις κυριότερες δραστηριότητες στην αγορά, με απασχολούμενο προσωπικό 378.737, οι οποίες δημιούργησαν 1.121.197 εκατ. δηνάρια κύκλο εργασιών και 248.289 εκατ. δηνάρια προστιθέμενης αξίας. Οι επιχειρήσεις στον τομέα του εμπορίου και της μεταποίησης συνεισέφεραν περισσότερο από τα δύο τρίτα του συνολικού κύκλου εργασιών (69,1%), ακολουθούμενοι από τον τομέα των κατασκευών (8,2%), την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού, και τις μεταφορές και αποθήκευση (5,9%). Οι περισσότεροι υπάλληλοι 30,7%, απασχολούνταν στον τομέα της μεταποίησης, ο οποίος δημιούργησε το 26,5% της συνολικής προστιθέμενης αξίας. Ο τομέας χονδρικού και λιανικού εμπορίου απασχολούσε το 26,0% του συνολικού αριθμού των εργαζομένων, ο οποίος δημιούργησε το 24,0% της συνολικής προστιθέμενης αξίας. Σημαντική συνεισφορά στην προστιθέμενη αξία είχε ο κλάδος των κατασκευών 11,3%, οι μεταφορές και η αποθήκευση 8,5% και η παροχή ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού 7,0%. Οι μικρές επιχειρήσεις με λιγότερους από 10 εργαζόμενους κυριαρχούν στο σύνολο των επιχειρήσεων στην πΓΔΜ (90,3% το 2016), με σχεδόν τις μισές από αυτές να ασχολούνται με τον τομέα του εμπορίου. Για την ίδια περίοδο, οι μικρές επιχειρήσεις απασχόλησαν το 32,6% του συνολικού αριθμού των εργαζομένων και δημιούργησαν το 21,2% της προστιθέμενης αξίας. Από την άλλη πλευρά, οι μεγάλες επιχειρήσεις (0,3%), κυρίως στον τομέα της μεταποίησης, απασχόλησαν το 24,6% του συνολικού αριθμού των εργαζομένων και δημιούργησαν το 35,3% της συνολικής προστιθέμενης αξίας στον επιχειρηματικό τομέα.

-Δελτία τρεχουσών προκηρύξεων διεθνών διαγωνισμών στην πΓΔΜ

Εντός του Μαρτίου το Γραφείο ΟΕΥ-Σκοπίων δημοσίευσε δυο δελτία προκηρύξεων διεθνών διαγωνισμών στην πΓΔΜ τα οποία είναι, επίσης, διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Γραφείου στη διαδικτυακή πύλη AGORA, στους ακόλουθους συνδέσμους:

α) <http://agora.mfa.gr/infofiles/TENDERS%20March%20mk.pdf> &

β) <http://agora.mfa.gr/infofiles/TENDERS%20March%202%20mk.pdf>

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (δ' τρίμηνο 2017)

Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της εδώ Στατιστικής Υπηρεσίας, ο ρυθμός ανόδου του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) το δ' τρίμηνο 2017 ήταν 1,2%.

Κατά την εξεταζόμενη περίοδο, η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στους τομείς: - Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, Επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών, Μεταφορές και αποθήκευση, Δραστηριότητες υπηρεσιών διαμονής και εστίασης κατά 15,6%, Γεωργία, δασοκομία και αλιεία κατά 4,0% και Ορυχεία και λατομεία, Βιομηχανική Παραγωγή, Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού, Παροχή νερού, αποχέτευσης, διαχείρισης αποβλήτων και αποκατάστασης κατά 1,1%.

Το δ' τρίμηνο 2017, η τελική κατανάλωση των νοικοκυριών, συμπεριλαμβανομένων των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά, αυξήθηκε κατά 4,9% σε ονομαστικούς όρους, ενώ το μερίδιό της στη δομή του ΑΕΠ ήταν 64,8%.

Την ίδια περίοδο, οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 14,9% σε ονομαστικές τιμές, ενώ οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 11,0%.

-Μικρή πτώση της ανεργίας στην πΓΔΜ (δ' τρίμηνο 2017)

Το ποσοστό ανεργίας στη χώρα ανήλθε στο 21,9% το τελευταίο τρίμηνο του 2017, σύμφωνα με τα τελευταία στατιστικά στοιχεία. Πρόκειται για πτώση κατά 1,2% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2016.

-Μηδενικός ο ρυθμός ανάπτυξης για το 2017 παρά την αύξηση κατά το δ' τρίμηνο

Ανοδικά κινήθηκε ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας της πΓΔΜ, το δ' τρίμηνο του 2017, καθώς, σύμφωνα με την εδώ Στατιστική Υπηρεσία, διαμορφώθηκε στο 1,2%. Υπενθυμίζεται ότι η οικονομία της χώρας είχε σημειώσει, το α' τρίμηνο του 2017, στασιμότητα, ενώ το β' τρίμηνο είχε καταγράψει αρνητικό πρόσημο (-1,3%), για να επανέλθει σε θετικό ρυθμό ανάπτυξης (0,2%), το γ' τρίμηνο του έτους. Ως αποτέλεσμα της προαναφερθείσας πορείας της οικονομίας, ο ρυθμός ανάπτυξης, το 2017, ήταν μηδενικός, διαψεύδοντας την πρόβλεψη της Κυβέρνησης για ανάπτυξη της τάξης του 1,6%. Η στασιμότητα της τοπικής οικονομίας, το προηγούμενο έτος, οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη σημαντική μείωση της κατασκευαστικής δραστηριότητας, κατά σχεδόν 14%, η οποία με τη σειρά της είναι εν μέρει αποτέλεσμα της προσωρινής διακοπής ορισμένων έργων οδικών υποδομών και του τερματισμού των έργων του Προγράμματος «Σκόπια 2014». Επιπροσθέτως, την πορεία της οικονομίας το 2017 επηρέασε αρνητικά η σημαντική μείωση της αξίας των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (ΑΞΕ), η οποία περιορίστηκε, σε επίπεδο ροών, κατά 32,8%.

-Ανάλυση των τομέων της οικονομίας για το 2017

Αναλύοντας τους τομείς της οικονομίας, παρατηρείται ότι οι δραστηριότητες εμπορίου (χονδρικό και λιανικό) και μεταφορών, καθώς και οι υπηρεσίες διαμονής και εστίασης είχαν τη μεγαλύτερη συμμετοχή στη διαμόρφωση του ΑΕΠ, καταγράφοντας, μάλιστα, αυξητική τάση (20,7% από 18,7% το 2016). Ακολούθαν οι τομείς της δημόσιας διοίκησης, άμυνας, εκπαίδευσης και υγείας (με 11,9% από 12,3% το 2016) και της μεταποίησης (με 11,8% από 12,2%). Η συμμετοχή των δραστηριοτήτων αξιοποίησης ακινήτων στη διαμόρφωση του ΑΕΠ διατηρήθηκε περίπου στα ίδια επίπεδα με το 2016 (10% από 10,2%), ενώ μικρή αύξηση κατέγραψε ο τομέας της γεωργίας/αλιείας (9,4% από 9,1%). Ο κύκλος εργασιών του κατασκευαστικού κλάδου σημείωσε, το 2017, μεγάλη πτώση (-13,7%), με αποτέλεσμα η συμμετοχή του στη διαμόρφωση του ΑΕΠ να περιοριστεί από 7,4%, το 2016, σε 6,2%. Το αντίστοιχο ποσοστό του τομέα επικοινωνιών και πληροφορικής ήταν 3,2% (από 3,1% το 2016), ενώ των χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών δραστηριοτήτων ανήλθε σε 2,9% (από 3%).

-Άμεσες Ξένες Επενδύσεις στην πΓΔΜ το 2017 (στοιχεία ροών)

Η αξία των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (ΑΞΕ) στην πΓΔΜ, σε επίπεδο ροών, κατέγραψε, το 2017, μείωση της τάξης του 32,8%, καθώς περιορίστηκε από 338,43 εκατ. ευρώ, το 2016, σε 227,48 εκατ. ευρώ. Εκ του ποσού αυτού, μόνον τα 29,73 εκατ. ευρώ αποτελούσαν νέα επένδυση σε μετοχικό κεφάλαιο, ενώ το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος (197,75 εκατ. ευρώ) αφορούσε σε επανεπένδυση κερδών και χρεωστικούς τίτλους. Στην πρώτη θέση μεταξύ των χωρών προέλευσης ΑΞΕ, το 2017, κατετάγη η Γερμανία, με 37,57 εκατ. ευρώ (από 48,47 εκατ. ευρώ το 2016), ενώ έπονται η Αυστρία, με 24,01 εκατ. ευρώ (από 35,21 εκατ. ευρώ το 2016) και ο

Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες, με 20,58 εκατ. ευρώ (από 5,23 εκατ. ευρώ το 2016). Η Ελλάδα κατετάγη στην 8η θέση μεταξύ των χωρών προέλευσης ΑΞΕ, το 2017, με συνολικό ποσό 5,54 εκατ. ευρώ, από την 103η, το 2016, οπότε κατεγράφη αποεπένδυση ύψους 15,69 εκατ. ευρώ (σύμφωνα με τα επικαιροποιημένα στοιχεία ροών της εδώ Κεντρικής Τράπεζας για το 2016). Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι, σε επίπεδο σωρευτικών ΑΞΕ στην πΓΔΜ, κατά το χρονικό διάστημα 1997-2016 (διαθέσιμα στοιχεία θέσης εδώ Κεντρικής Τράπεζας), η Ελλάδα καταλαμβάνει την 3η θέση (με 463,4 εκατ. ευρώ), μετά την Αυστρία (567,5 εκατ. ευρώ) και το Ηνωμένο Βασίλειο. Η γεωγραφική κατανομή των ροών ΑΞΕ στην πΓΔΜ, το 2017, έχει διαφοροποιηθεί αισθητά σε σχέση με το 2016, καθώς χώρες, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο και η Τουρκία που κατατάσσονταν στη 2η (με 50,26 εκατ. ευρώ) και στην 5η θέση (με 32,95 εκατ. ευρώ), αντιστοίχως, εμφανίζονται να καταγράφουν αποεπένδυση ύψους 137,53 εκατ. ευρώ και 0,04 εκατ. ευρώ, το 2017. Η δεύτερη χώρα με τη μεγαλύτερη αποεπένδυση για το 2017 είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες (-13,57 εκατ. ευρώ). Όσον αφορά στην τομεακή κατανομή των ΑΞΕ στην οικονομία της πΓΔΜ, το μεγαλύτερο μέρος τους απορροφήθηκε από τις υπηρεσίες, με 66,99 εκατ. ευρώ (29,5% επί του συνόλου των ΑΞΕ), ενώ έπονται οι τομείς των ορυχείων-λατομείων, με 34,41 εκατ. ευρώ (15,1%), του εμπορίου, με 18,78 εκατ. ευρώ (8,3%) και της γεωργίας/ αλιείας, με 9,70 εκατ. ευρώ (4,3%). Η μεταποίηση, η οποία στο παρελθόν απορροφούσε το μεγαλύτερο μέρος των εισερχόμενων ΑΞΕ, κατέγραψε αποεπένδυση ύψους 75,61 εκατ. ευρώ.

-STANDARD & POOR'S: Διατήρηση πιστοληπτικής ικανότητας πΓΔΜ και διασύνδεσή της με πολιτική σταθερότητα

Ο οίκος αξιολόγησης Standard & Poor's επιβεβαίωσε την πιστοληπτική ικανότητα της πΓΔΜ ως BB - με σταθερή προοπτική. Ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης προβλέπεται να είναι 2,7% το τρέχον έτος και 3% το 2019. Το χρέος της χώρας θα συνεχίσει να αυξάνεται από 40% το 2017 σε 47% το 2021. Το έλλειμμα από 2,8% θα μειωθεί σε 2,3% το 2020. Ο Standard & Poor's ανέφερε ότι η πολιτική σταθερότητα έχει ενισχυθεί και έχει σημειωθεί πρόοδος στην επίλυση του ζητήματος του ονόματος, το οποίο αναμένεται να αυξήσει την εμπιστοσύνη και να προωθήσει την οικονομική ανάπτυξη. Ωστόσο, υπογραμμίζει ότι η αξιολόγηση θα μπορούσε να επιδεινωθεί σε περίπτωση νέας πολιτικής έντασης. Με άλλα λόγια η πιστοληπτική ικανότητα της πΓΔΜ θα μπορούσε να βελτιωθεί, εάν οι μεταρρυθμίσεις που στοχεύουν σε υψηλότερο ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης, οδηγήσουν σε ταχύτερη αύξηση του επιπέδου των εσόδων, σε συνδυασμό με ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της λογοδοσίας. Από την άλλη, η πιστοληπτική ικανότητα της πΓΔΜ θα μπορούσε να επιβαρυνθεί, σε περίπτωση επανάληψης σημαντικών πολιτικών εντάσεων, οι οποίες θα επηρεάσουν την ανάπτυξη και τις άμεσες ένες επενδύσεις, υπονομεύοντας τις μακροπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης της χώρας.

3. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Συνάντηση των Υπουργών Εξωτερικών των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων και Υπουργική Διάσκεψη για το Ταμείο των Δυτικών Βαλκανίων, Σεράγεβο 17 Μαρτίου τ.έ.

Στις 17 Μαρτίου τ.έ., στο Σεράγεβο, ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Nikola Dimitrov, συμμετείχε στη συνάντηση των Υπουργών Εξωτερικών των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων και στην Υπουργική Διάσκεψη για το Ταμείο Δυτικών Βαλκανίων. Οι υπουργοί εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιπροπής για τη διεύρυνση και συμφώνησαν ότι οι προσεχείς μήνες είναι ζωτικής σημασίας για το ευρωπαϊκό μέλλον των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων. Το κύριο θέμα κατά τη διάρκεια της υπουργικής συζήτησης ήταν η αξιολόγηση των πραγματοποιηθέντων βημάτων, τα οποία συμφωνήθηκαν από κοινού κατά την τελευταία σύνοδο κορυφής της Τεργέστης, καθώς και η προετοιμασία του περιεχομένου για την προσεχή διάσκεψη κορυφής των Δυτικών Βαλκανίων που θα διεξαχθεί στο Λονδίνο τον Ιούλιο τ.ε.. Ο κ. Dimitrov τόνισε ότι τώρα είναι η σωστή στιγμή, κατά την οποία οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων πρέπει να είναι πιο ενωμένες και να οικοδομήσουν από κοινού την ευρωπαϊκή τους προοπτική, προκειμένου να ενταχθούν ταχύτερα στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Η περιοχή έχει σαφή ευρωπαϊκή προοπτική και ανήκει από κάθε άποψη στην Ευρωπαϊκή Ένωση - ήταν το κύριο συμπέρασμα της συνάντησης. Σύμφωνα με τα εδώ δημοσιεύματα, κατά την υπουργική διάσκεψη για το Ταμείο των Δυτικών Βαλκανίων συζητήθηκαν όλες οι δυνατότητες και οι τρόποι αποτελεσματικής αξιοποίησης των οφελών από το Ταμείο των Δυτικών Βαλκανίων, τονίζοντας ότι η μεγαλύτερη ανάγκη για επενδύσεις είναι στις υποδομές, τομέας ιδιαίτερης σημασίας για την διασύνδεση της περιοχής.

-Επίσκεψη ΥΠΕΞ κ. Ν. Κοτζιά στα Σκόπια 23 Μαρτίου 2018

Στο πλαίσιο των διμερών συνομιλιών για το θέμα του ονόματος, ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Κοτζιάς αφιχθεί αεροπορικώς στα Σκόπια, στις 22 Μαρτίου τ.ε.. Η αεροπορική άφιξη του Υπουργού αποτέλεσε συμβολική κίνηση από ελληνικής πλευράς, μετά την πρόσφατη μετονομασία του αεροδρομίου. Κατά την διήμερη επίσκεψή του, ο Υπουργός πραγματοποίησε σειρά επαφών με το σύνολο της πολιτικής ηγεσίας της πΓΔΜ. Ειδικότερα, σε θετικό κλίμα, συναντήθηκε με τον Σκοπιανό ομόλογό του κ. Νίκολα Ντιμιτρόφ, με τον πρωθυπουργό της χώρας κ. Ζόραν Ζάεφ, τον πρόεδρο της Βουλής κ. Τάλατ Τζαφέρι, τον πρόεδρο του αλβανικού κόμματος DUI κ. Αλί Αχμέτι, αλλά και τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης κ. Χρίστιαν Μίτσκοσκι στα γραφεία του VMRO. Η επίσκεψη συνέπεσε με τον εορτασμό της Εθνικής Επετείου της 25ης Μαρτίου και την δεξιώση που παρέθεσε το Γραφείο Συνδέσμου Σκοπίων και ο Πρέσβης της Ελλάδος κ. Γιαννακάκης σε σχεδόν 400 προσκεκλημένους. Ο Υπουργός κ. Κοτζιάς κατά τη διάρκεια της δεξιώσης είχε την ευκαιρία να συνομιλήσει με στελέχη ελληνικών επιχειρήσεων και Έλληνες που διαμένουν στα Σκόπια.

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Διπλασιασμός βιοήθειας της Νορβηγίας προς τα Δυτικά Βαλκανία

Η Υπουργός Εξωτερικών της Νορβηγίας, κα. Ine Eriksen Soreide, δήλωσε ότι η Νορβηγία θα διπλασιάσει τη χρηματοδοτική βιοήθειά προς τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων. Πέρυσι, η ενίσχυση ανήλθε σε 18 εκατ. ευρώ και φέτος το ποσό αυτό θα ανέλθει σε σχεδόν 33 εκατ. ευρώ. Τα χρήματα θα χρησιμοποιηθούν για την προώθηση της σταθερότητας, της δημοκρατίας και της ανάπτυξης.

-Μεικτή κυβερνητική επιτροπή πΓΔΜ Σερβίας για την διευθέτηση εμπορικών θεμάτων

Η πΓΔΜ και η Σερβία πρόκειται να συγκροτήσουν Μεικτή Κυβερνητική Επιτροπή για την αντιμετώπιση των εμπορικών φραγμών και την προώθηση των εμπορικών ανταλλαγών, σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Γεωργίας της πΓΔΜ κ. Ljupco Nikolovski και του Σέρβου Υπουργού Εμπορίου κ. Rasim Ljajic, στο πλαίσιο της συμφωνίας που υπεγράφη την 7η Μαρτίου τ.ε. στα Σκόπια. Στόχος της επιτροπής και των κυβερνήσεων της πΓΔΜ και της Σερβίας είναι η προώθηση του διμερούς εμπορίου και η αύξησή του από τα σημερινά επίπεδα των 760 εκατ. ευρώ στο 1 δισ. ευρώ. Η επιτροπή πραγματοποίησε την πρώτη συνεδρίασή της στο Βελιγράδι στις 14 Μαρτίου τ.ε., κατά την οποία ελήφθησαν υπόψη όλα τα εμπόδια από κάθε πλευρά και επιχειρήθηκε η εξεύρεση λύσεων σε διαφορά θέματα όπως πχ στην εξαγωγή οίνου, ποτών, καπνού της πΓΔΜ στην Σερβία, η αμοιβαία αναγνώριση των πιστοποιητικών κ.α. Το Οικονομικό Επιμελητήριο της πΓΔΜ χαιρέτισε την πρωτοβουλία για την ίδρυση μιας κοινής κυβερνητικής επιτροπής για την επίλυση εμπορικών προβλημάτων, κάτι που οι επιχειρήσεις επιδίωκαν από καιρό. Ο όγκος διμερούς εμπορίου μεταξύ πΓΔΜ και Σερβίας το 2017 ανήλθε σε 802,88 εκατ. δολάρια, έχοντας αυξηθεί κατά 11% από το 2016. Οι εξαγωγές ανήλθαν σε 249,05 εκατ. δολάρια και αυξήθηκαν κατά 15,94% σε σύγκριση με το 2016. Πέρυσι η Σερβία ήταν ο τέταρτος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της πΓΔΜ, μετά την Γερμανία, την Μεγάλη Βρετανία και την Ελλάδα.

-Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ πΓΔΜ και Σερβίας για την εμβάθυνση της συνεργασίας μεταξύ των Στατιστικών Υπηρεσιών των δύο χωρών

Οι Διευθυντές των Στατιστικών Υπηρεσιών της πΓΔΜ και της Σερβίας υπέγραψαν Μνημόνιο Συνεργασίας, το οποίο αποτελεί τη βάση για την περαιτέρω συνεργασία μεταξύ των δύο θεσμικών οργάνων. Όπως σημείωσε ο Διευθυντής της εδώ Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας κ. Apostol Simovski, η υπογραφή αυτού του μνημονίου επισημοποιεί την προηγούμενη επιτυχημένη συνεργασία με τους συναδέλφους του ομόλογου φορέα της Σερβίας και ανοίγει πολλές ευκαιρίες ανταλλαγής γνώσεων και εμπειριών. Ο Διευθυντής της Στατιστικής Υπηρεσίας της Σερβίας, κ. Miladin Kovacevic, χαιρέτισε και από πλευράς του την υπογραφή του Μνημονίου και εξέφρασε την ελπίδα ότι τα δύο θεσμικά όργανα, τα οποία έχουν κοινό παρελθόν, θα μπορέσουν να συνεργαστούν έτι περαιτέρω για την επίτευξη σημαντικών προτεραιοτήτων, τις οποίες θα θέσουν από κοινού.

-πΓΔΜ /Σερβία: Συντονισμός ωρών λειτουργίας των σημείων φυτοϋγειονομικού ελέγχου στη συνοριακή πύλη Presevo/ Tabanovce

Ο συνοριακός φυτοϋγειονομικός έλεγχος της Σερβίας στο συνοριακό σημείο Πρέσεβο που αρχίζει την Κυριακή 31.03.2018, θα λειτουργεί εππά ημέρες την εβδομάδα αντί για έξι. Η απόφαση έρχεται ως αποτέλεσμα της πρώτης συνάντησης της Μεικτής Επιτροπής πΓΔΜ-Σερβίας για τη διευθέτηση των διμερών εμπορικών θεμάτων, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 14 Μαρτίου τ.ε. Η επιτροπή συμφώνησε τον συντονισμό των ωρών εργασίας των σημείων φυτοϋγειονομικού ελέγχου πΓΔΜ και Σερβίας στη συνοριακή πύλη Presevo/ Tabanovce. Κατά συνέπεια, ο φυτοϋγειονομικός έλεγχος από πλευράς Σερβίας στο Presevo θα λειτουργεί από τις 07:00 έως τις 19:00, εππά ημέρες την εβδομάδα. Με αυτήν την απόφαση ικανοποιείται ένα πάγιο αίτημα των εξαγωγέων της πΓΔΜ, οι οποίοι πλέον θα είναι σε θέση να πραγματοποιούν εξαγωγές προϊόντων και την Κυριακή. Μεταξύ των θεμάτων που συζητήθηκαν στην Μικτή Επιτροπή ήταν και το θέμα ετικετών ελέγχου αλευριού. Η μεικτή επιτροπή αναμένεται να συγκληθεί εκ νέου στα τέλη του Μαρτίου τ.ε. στα Σκόπια.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Διαμάχη μεταξύ δικηγόρων και συμβολαιογράφων για το νέο σχέδιο νόμου

Περίπου 3.000 δικηγόροι στη χώρα θα μπλοκάρουν όλα τα θεσμικά όργανα, αν η κυβέρνηση εγκρίνει τις νομικές αλλαγές που παραχωρούν περισσότερα δικαιώματα στους συμβολαιογράφους, καταργώντας αντίστοιχα αρμοδιότητες από τους δικηγόρους. Οι δικηγόροι ισχυρίζονται ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις του νόμου δεν περιλαμβάνουν τα αιτήματά τους και ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει προτείνει ορισμένες διατάξεις του Νόμου που είναι αντίθετες προς το Σύνταγμα. Η δικηγόρος κα Bojana Netkova δήλωσε ότι οι αρμοδιότητες του δικαστηρίου δεν μπορούν να μεταφερθούν στους συμβολαιογράφους, ούτε είναι δυνατόν να απομακρύνονται οι δικηγόροι από δικαστικές διαδικασίες. Όπως ανέφερε τοπικός τηλεοπτικός σταθμός, οι δικηγόροι σχημάτισαν στις 8 Μαρτίου τ.ε. 17μελή ομάδα εργασίας και έδωσαν στην κυβέρνηση προθεσμία 10 ημερών για να αλλάξει τα επίμαχα άρθρα του Νόμου. Εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης δήλωσαν ότι μπορεί να υπάρξουν αλλαγές στο νομικό κείμενο. Πριν από δύο χρόνια, όταν ψηφίστηκαν οι τροποποιήσεις του νόμου περί συμβολαιογράφων, οι οποίες προέβλεπαν την υποχρεωτική παρουσία δικηγόρου σε ορισμένες διαδικασίες ενώπιον του συμβολαιογράφου, υπήρξαν σειρά αρνητικών αντιδράσεων από τους συμβολαιογράφους, όπως συμβαίνουν τώρα με τις αντιδράσεις των δικηγόρων. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Κεντρικού Μητρώου, το συνολικό εισόδημα όλων των συμβολαιογράφων στη χώρα τα τελευταία πέντε χρόνια ανέρχεται σε 90 εκατ. ευρώ, ενώ τα κέρδη τους ανέρχονται σε 41 εκατ. ευρώ.

-Εντατικοποίηση των εμβολιασμών προληπτικά για την αντιμετώπιση της έξαρσης της ιλαράς

Η Επιτροπή για τις Λοιμώδεις Νόσους στο Υπουργείο Υγείας πραγματοποίησε στις 15 Μαρτίου τ.ε. τακτική συνάντηση εργασίας για να εξετάσει την κατάσταση ως προς την έξαρση της ιλαράς στις γειτονικές χώρες και στην ευρύτερη περιοχή, καθώς και την κατάσταση της ιλαράς στη χώρα. Στη πΓΔΜ, το έτος 2018, καταγράφηκαν εννέα περιπτώσεις ιλαράς, εκ των οποίων μόνο τέσσερις σχετίζονται επιδημιολογικά. Μετά και την εμφάνιση θανατηφόρων κρουσμάτων στις γειτονικές χώρες, η εν λόγω Επιτροπή συνέστησε την εντατικοποίηση των εμβολιασμών και ιδιαίτερη προσοχή από τους φορείς στον έλεγχο των εξανθημάτων ύποπτων για ιλαρά.

-Στατιστικά στοιχεία για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση πΓΔΜ το σχολικό έτος 2017-2018
Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο αριθμός των μαθητών στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην αρχή του σχολικού έτους 2017/2018 ήταν 192.448, δηλαδή μειωμένος κατά 0,1% σε σύγκριση με το προηγούμενο σχολικό έτος. Ο αριθμός των μαθητών στα ανώτερα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στις αρχές του σχολικού έτους 2017/2018 ήταν 71.458, δηλαδή μείωση κατά 6,5% σε σύγκριση με το προηγούμενο σχολικό έτος.

Στατιστικά στοιχεία κατόχων διδακτορικών τίτλων στην πΓΔΜ, 2017

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, 209 άτομα έχουν αποκτήσει τον τίτλο «Doctor of Science» το 2017, δηλαδή αύξηση 6,1% σε σύγκριση με το 2016. Η πλειοψηφία των κατόχων διδακτορικού διπλώματος, 47,8%, έχουν αποκτήσει διδακτορικό δίπλωμα στον τομέα των κοινωνικών επιστημών,

ακολουθούμενοι από 22% στις ιατρικές επιστήμες και 11,5% στον τομέα των ανθρωπιστικών επιστημών, ενώ οι υπόλοιποι έχουν διδακτορικό δίπλωμα στον τομέα των τεχνολογικών επιστημών, τις φυσικές επιστήμες, τα μαθηματικά και τις βιοτεχνολογικές επιστήμες. Η συμμετοχή των γυναικών που έλαβαν διδακτορικό κατά το 2017 ήταν 123 υποψήφιοι ή το 58,9% του συνολικού αριθμού διδακτορικών στο 2017. Από το συνολικό αριθμό των ατόμων που έχουν αποκτήσει τον τίτλο «Doctor of Science», η πλειοψηφία, 31,6%, εργάζονται στην εκπαιδευτική δραστηριότητα.

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

-Εργαστήριο για την μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, Σκόπια 21 Μαρτίου 2018

Η SIGMA διοργάνωσε εργαστήριο που αφορά στην μεταρρύθμιση της δημόσια διοίκησης της πΓΔΜ, με βάση την έκθεση παρακολούθησης της SIGMA 2017 και τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Κοινωνίας των Πολιτών. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 21 Μαρτίου 2018, στο ξενοδοχείο «Marriott». Η έκθεση παρακολούθησης της SIGMA 2017 διανεμήθηκε κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης και είναι διαθέσιμη στον ακόλουθο σύνδεσμο: (<http://www.sigmaxweb.org/publications/Monitoring-Report-2017-the-former-Yugoslav-Republic-of-Macedonia.pdf>).

-7^ο Ετήσιο Ερευνητικό Συνέδριο της Κεντρικής Τράπεζας Οχρίδα 12-13 Απριλίου 2018

Η Κεντρική Τράπεζα της πΓΔΜ διοργανώνει το 7^ο Ετήσιο Ερευνητικό Συνέδριο, με θέμα «Περίπου μια δεκαετία μετά την κρίση: Τίτλος νέου παγκόσμιου κύκλου και ομαλοποίηση της νομισματικής πολιτικής», που θα διεξαχθεί στις 12-13 Απριλίου 2018, στην Οχρίδα. Το ερευνητικό συνέδριο, το οποίο διεξάγεται ετησίως και σηματοδοτεί την επέτειο της νομισματικής ανεξαρτησίας της χώρας, δίνει την ευκαιρία στους συμμετάσχοντες για συζητήσεις και αναλύσεις βασισμένες στην έρευνα. Θα παρευρεθούν εκπρόσωποι των Κεντρικών Τραπεζών και άλλων φορέων χάραξης πολιτικής στην περιοχή, ακαδημαϊκοί, εμπειρογνώμονες, αναλυτές κ.α. Τα θέματα που θα συζητηθούν στο συνέδριο είναι τα ακόλουθα: η ομαλοποίηση της νομισματικής πολιτικής, χρηματοπιστωτική σταθερότητα και μακροπροληπτική ρύθμιση, η ανεξαρτησία και επικοινωνία της κεντρικής τράπεζας, η δημοσιονομική εξυγίανση και το δημόσιο χρέος, οι ροές κεφαλαίων και ο διασυνοριακός κίνδυνος μετακινήσεων, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, η ανταγωνιστικότητα, οι επενδύσεις και η ανάπτυξη, οι μακροοικονομικές προβλέψεις σε ένα δυναμικό περιβάλλον.

-Εκδήλωση προβολής τοπικών προϊόντων διατροφής των περιοχών Φλώρινας & Κοζάνης, (Μοναστήρι, 24 Μαΐου 2018)

Τα Επιμελητήρια Φλώρινας και Κοζάνης και το Επιμελητήριο Μοναστηρίου σε συνεργασία με το Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Σκοπίων και το Γραφείο Προξενικών Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Μοναστηρίου διοργανώνουν εκδήλωση γαστρονομίας για την προβολή τοπικών προϊόντων και επιχειρήσεων της Φλώρινας και Κοζάνης στο καταναλωτικό κοινό στην πΓΔΜ. Η δράση προβολής σχεδιάζεται να πραγματοποιηθεί στις 24 Μαΐου τ.ε. στον χώρο εκδηλώσεων "GRAND PREMIER" στο Μοναστήρι (Bitola) και θα απευθύνεται σε καταναλωτές και δυνητικούς επισκέπτες των πολιτών της περιοχής στην Φλώρινα και την Κοζάνη. Μάγιερες από 12 επιχειρήσεις εστίασης της Φλώρινας θα παρουσιάσουν τοπικές συνταγές και εδέσματα προκειμένου να αναδείξουν την τοπική κουζίνα, τα τοπικά προϊόντα διατροφής, καθώς και τα καταστήματα εστίασης. Στο περιθώριο της εκδήλωσης γαστρονομίας, επιδιώκεται η διοργάνωση επιχειρηματικών συναντήσεων (B2B), μεταξύ επιχειρήσεων των δύο γειτονικών περιοχών, αξιοποιώντας τη Συμφωνία Συνεργασίας των Επιμελητηρίων Φλώρινας και Μοναστηρίου (Bitola).

Η Προϊσταμένη

Παγώνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α'